

บทความวิจัย

เรื่อง

คินตะอิยิยอนักสืบ ตอนที่ 5 คติฆาตกรรมบนเกาะโกะกูนัน : สภาพสังคม ศาสนาและความเชื่อในสังคม
ญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

โดย

นางสาวฤติมาต มลิวัลย์

รหัสประจำตัว 05540569

เสนอ

อาจารย์นันทวัลย์ สุนทรภาระสถิตย์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450109 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2557

ชื่อเรื่อง เรื่อง คินดะอิจิยอนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะโกะกุนน : สภาพ
สังคม ศาสนาและความเชื่อในสังคมญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

ชื่อผู้วิจัย นางสาวฤดีมาต มลิวัลย์

รหัสนักศึกษา 05540569

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นันทวัลย์ สุนทรภาระสถิตย์

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเล่มนี้เป็นบทความที่ศึกษานวนิยายเรื่อง คินดะอิจิยอนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะโกะกุนนเพื่อศึกษาสภาพสังคมญี่ปุ่น และ ศึกษาอิทธิพลของศาสนา ความเชื่อ ที่มีต่อสังคมญี่ปุ่น ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ว่ามีผลต่อการสร้างนวนิยายเรื่องคินดะอิจิยอนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะโกะกุนน และผลการศึกษาพบว่า ผู้เขียนได้นำลักษณะนิสัยของคนญี่ปุ่นที่มีความเชื่อเกี่ยวกับลัทธิชินโต บูชิโด มาสร้างเป็นตัวละคร รวมถึงนำไปใช้ผูกเรื่องและปมปัญหาของเรื่องจนเกิดเป็นแรงจูงใจในคดีฆาตกรรม

นวนิยายเรื่อง คินดะอิจิยอนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะโกะกุนน ยังแสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมของญี่ปุ่น ในช่วงสงครามและรอยต่อของวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น กล่าวคือ ได้บันทึกอารมณ์ความรู้สึกของยุคสมัยนี้ที่มีต่อสงคราม และยังแสดงให้เห็นถึงการรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของญี่ปุ่นที่ผูกพันกับลัทธิชินโต บูชิโด สุดท้ายยังแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางชนชั้นและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจจากชุมชนเกษตรกรรมไปสู่ธุรกิจการประมง

บทนำ

นวนิยาย ชุดคินคะอิจิ ยอดนักสืบเป็นเรื่องราวของคินคะอิจิ โคะสุเกะ นักสืบที่มีภาพลักษณ์เป็นเพียงคนธรรมดา แต่งตัวแปลกและบุคลิกไม่ค่อยดีนัก แต่กลับสามารถไขคดีต่างๆ ได้ด้วยความช่างสงสัย และช่างสังเกตของตน นวนิยายชุดคินคะอิจิยอดนักสืบ เป็นที่นิยมของนักอ่านทั้งในประเทศญี่ปุ่น และต่างประเทศ ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างๆ หลายภาษา ทั้ง ไทย จีน เกาหลี อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี เยอรมัน หรือแม้กระทั่งรัสเซีย และในปีค.ศ. 1980 สำนักพิมพ์คาโดกาวา ได้ร่วมกับสถานีโทรทัศน์โตเกียว (Tokyo Broadcasting System) จัดให้มีการประกวดรางวัลด้านวรรณกรรม โดยให้ชื่อว่า รางวัลโยโคมิโอะ เซชิ เพื่อเป็นเกียรติแก่โยโคมิโอะ เซชิ อีกด้วย นวนิยายชุดคินคะอิจิ ยอดนักสืบของโยโคมิโอะ เซชิ ได้รับการนำมาดัดแปลงเป็นภาพยนตร์และการ์ตูนญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่อง โดยการ์ตูนเรื่องคินคะอิจิกับคดีฆาตกรรมปริศนา ที่เป็นที่รู้จักกันในหมู่นักอ่านการ์ตูนไทยนั้น ก็ได้แรงบันดาลใจมาจากนวนิยายชุดคินคะอิจิ ยอดนักสืบ โดยให้คินคะอิจิในการ์ตูนเป็นหลานชายของคินคะอิจิ โคะสุเกะยอดนักสืบในตำนานจากนวนิยายชุดคินคะอิจิยอดนักสืบนั่นเอง

โยโคมิโอะ เซชิ มีชีวิตอยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงทำมีผลงานของเขาถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของคนญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ไว้ได้ดังเช่น คินคะอิจิ ยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะ โคะกุน ซึ่งเป็นเรื่องราวชีวิตของคินคะอิจิ โคะสุเกะที่เข้าเป็นทหารในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เขาเพิ่งกลับจากสงครามและเดินทางไปเกาะแห่งหนึ่งเพื่อสืบสวนคดีฆาตกรรมโยโคมิโอะ เซชิ ได้สอดแทรกเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่ 2 และภาพความสูญเสียที่เกิดจากสงครามไว้ในรายละเอียดของเรื่อง เช่น จากความเสียหายของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม การเสียชีวิตของตัวละครจากการเข้าร่วมรบ อันเป็นเหตุให้คินคะอิจิต้องเดินทางมาส่งข่าวที่เกาะและเป็นมูลเหตุของฆาตกรรมภายในตระกูล เป็นต้น

นอกจากสภาพสังคมสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว คินคะอิจิ ยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะ โคะกุนยังสื่อให้เห็นถึงความเชื่อในลัทธินินโตของคนญี่ปุ่นที่สืบทอดกันมา เช่น ความเชื่อเรื่องชายเป็นใหญ่ที่มีมาตั้งแต่ยุคนาระ (ค.ศ. 710) ที่ต้องการให้ผู้สืบทอดตระกูลต้องเป็นผู้ชายเท่านั้น โดยในเรื่องนี้ความคิดดังกล่าวได้นำไปสู่การฆาตกรรมหลานสาวถึง 3 คนเพียงเพื่อต้องการจะให้หลานชายที่มีสิทธิ์โดยชอบธรรมในการเป็นผู้สืบทอดตระกูล

ดังกล่าวมานี้บทความวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษานวนิยายเรื่อง กินคะอิจิ ยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะกุมอน ใน 2 ประเด็นคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพสังคมญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของลัทธิความเชื่อในญี่ปุ่นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีต่อนวนิยายเรื่อง กินคะอิจิ ยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะโกะกุมอน

1. ญี่ปุ่นในช่วงก่อนและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน ประเทศญี่ปุ่นมีลักษณะเป็นกลุ่มเกาะขนาดใหญ่ มีพื้นที่ 147,611 ตารางไมล์ มีภูเขามากกว่าที่ราบ ด้วยความเป็นเกาะจึงล้อมรอบด้วยน้ำ มหาสมุทร ความสัมพันธ์ของชาวญี่ปุ่นจึงมักจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มเล็กๆแบบอิสระ จากการอยู่เป็นหมู่เกาะของคนญี่ปุ่นทำให้ประเทศญี่ปุ่นมีสภาพสังคมแบบปิด ในปีพุทธศักราช 2556 ประชากรของญี่ปุ่นมีประมาณ 128 ล้านคน การปกครองจึงมีลักษณะแตกแยกและกระจายกันปกครอง(ศิริพร ดาบเพชร 2556 : 4 – 9) การเป็นเกาะที่โดดเดี่ยวไม่เคยถูกประเทศอื่นรุกรานทำให้คนญี่ปุ่นมีความมั่นใจในความสามารถของคนในประเทศของตนมาก คนญี่ปุ่นจึงไม่เคยเจอกับคุกคามหรือตกอยู่ภายใต้การปกครองของชนชาติใดๆเลย นอกจากนี้คนญี่ปุ่นก็ยังมีเชื่อว่าเป็นประเทศญี่ปุ่นเป็นดินแดนศักดิ์สิทธิ์ของเทพเจ้าที่ไม่มีชาติใดมาเอาชนะได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเมจิ ที่ญี่ปุ่นได้รับชัยชนะจากสงครามกับจีน รัสเซีย และญี่ปุ่นยังได้เข้าปกครองดินแดนของเกาหลี ได้หวัน และบางส่วนของประเทศจีน ยิ่งทำให้ญี่ปุ่นมีความมั่นใจในความสามารถของตนมากขึ้นจนเป็นเหตุให้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 อย่างไรก็ตามด้วยความมั่นใจในตนเอง ความทะเยอทะยานที่จะเป็นผู้นำให้กับทุกประเทศในเอเชียนี้เองทำให้ญี่ปุ่นได้เผชิญกับความพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 เช่นกัน

1.) อาชีพและความเป็นอยู่ของคนญี่ปุ่น

ลักษณะที่ตั้งของประเทศญี่ปุ่นล้อมรอบด้วยแหล่งน้ำ และมีพื้นที่ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ เป็นภูเขา และพื้นที่ลาดชันทำให้มีพื้นที่เหลือน้อยในการที่จะทำการเพาะปลูกหรือปลูกสร้างที่อยู่อาศัย จากสภาพแวดล้อมที่มีภูเขาและพื้นที่ลาดชันเป็นส่วนมากทำให้มีโอกาสที่จะเกิดดินถล่มจากแผ่นดินไหวหรือฝนตกหนัก ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ของญี่ปุ่นจะต้องอาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งอย่างหนาแน่น และส่งผลให้เมืองสำคัญๆของญี่ปุ่นมีประชากรอาศัยอยู่กันเป็นจำนวนมากตั้งแต่สมัยนาระ ถึงแม้ญี่ปุ่นจะมีพื้นที่ในการเพาะปลูกน้อย แต่ก็ยังมีพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การประมงและการค้าตามชายฝั่งทำให้อาชีพส่วนใหญ่ของชาวญี่ปุ่นจึงเป็นการประมง

ในส่วนของการปกครองของประเทศญี่ปุ่นนั้น ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลได้ยกเลิกระบอบศักดินา (ระบบบะกุสะ) ที่ใช้มาตั้งแต่สมัยโทกะกัวะวะ ซึ่งเป็นการปกครองแบบกระจายอำนาจ คือ มีการรวมอำนาจไว้ที่รัฐบาลโชกุนหรือรัฐบาลกลาง และให้รัฐบาลของโดเมียวเป็นผู้มีอำนาจปกครองท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างอิสระ จนมาถึงช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ได้มีการยกเลิกระบอบศักดินา เพื่อให้อำนาจของผู้ปกครองทั่วถึง ไม่ปล่อยให้ส่วนท้องถิ่นมีอิสระมากเกินไป โดยเปลี่ยนการปกครองเป็นระบบรัฐเดี่ยว คือ มีรัฐบาลเป็นศูนย์กลางอำนาจในการปกครอง การบริหารของทั้งประเทศให้อยู่ที่ส่วนกลาง เพื่อความเป็นเอกภาพ โดยให้รัฐเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองเพียงผู้เดียว

นอกจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองแล้ว รัฐบาลยังประกาศใช้รัฐธรรมนูญเมจิ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลเมจิได้ยอมรับอิทธิพลการปกครองมาจากประเทศตะวันตก แต่ก็ยังคงวัฒนธรรมของญี่ปุ่นดั้งเดิมไว้ด้วย รัฐธรรมนูญยังคงรักษาอำนาจขององค์จักรพรรดิไว้เป็นประมุขสูงสุดของประเทศ

ต่อมาในยุคสมัยเมจิยังมีการยกเลิกการแบ่งชนชั้นต่างๆของสังคม เช่น ยกเลิกสิทธิพิเศษของชนชั้นซามูไร ยกเลิกสิทธิการสละขาดและเงินเบี้ยเลี้ยง โดยค่าตอบแทนการเลิกจ้างซามูไรเป็นเงินจำนวนมากพอกับค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงประเทศในปี ค.ศ. 1873 ทำให้อดีตซามูไรและครอบครัวประสบปัญหาทางการเงินจำนวนมาก

สภาพสังคมของญี่ปุ่นได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นับจากวันที่องค์จักรพรรดิของญี่ปุ่นตัดสินพระทัยยอมแพ้สงครามจากเหตุการณ์ วันที่ 6 สิงหาคม ค.ศ. 1945 สหรัฐอเมริกาได้ทิ้งระเบิดปรมาณูที่เมืองฮิโรชิมา และทิ้งระเบิดปรมาณู ที่เมืองนางาซากิ ในวันที่ 9 สิงหาคม ค.ศ. 1945 ทำให้เกิดความเสียหายอย่างมากแก่ประเทศญี่ปุ่น และเป็นเหตุให้องค์จักรพรรดิของญี่ปุ่นตัดสินพระทัยยอมแพ้สงคราม

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศญี่ปุ่นแพ้สงครามและต้องตกอยู่ภายใต้การปกครองของกองบัญชาการสูงสุดของฝ่ายพันธมิตร (สหรัฐอเมริกา) เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 7 ปี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและทางการเมืองของญี่ปุ่น คือ มีการประกาศรัฐธรรมนูญใหม่ที่ร่างตามคำแนะนำของสหรัฐฯ โดยใจความสำคัญคือ ฐานะขององค์จักรพรรดิเป็นเพียงสัญลักษณ์ของประเทศ และศูนย์รวมจิตใจของประชาชนเท่านั้น นอกจากนี้สหรัฐฯยังได้ยกฐานะของสตรีในสังคม โดยเพิ่ม

สิทธิเสรีภาพของสตรีให้มากขึ้น คือสตรีมีสิทธิที่จะเป็นผู้สืบทอดมรดก หรือเป็นเจ้าของทรัพย์สินของ บิดามารดาตนเองได้ และมีสิทธิในการหย่าร้าง

สภาพบ้านเมืองความเป็นอยู่ของประเทศญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น ได้รับความเสียหายเป็นอย่างมากจากการถูกทิ้งระเบิด ทั้งเส้นทางคมนาคม บ้านเรือน หรือแม้แต่โรงงาน อุตสาหกรรมก็ถูกทำลาย มีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก ประเทศญี่ปุ่นสูญเสียทรัพย์สินและเงินทอง จากการที่ตกเป็นอาชญากรรมสงครามที่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่จะอยู่แต่ในบ้าน ประชาชนทั้งประเทศของญี่ปุ่นต้องตกอยู่ในสภาพหิวโหยและขาดแคลน ทั้งอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยา รักษาโรค จิตใจของชาวญี่ปุ่นก็มีแต่ความเครียด กังวล หดหู่ ต่ออนาคตของประเทศ แต่ด้วยจิตใจที่ มั่นคง เข้มแข็งและความเชื่อมั่นในสายเลือดพระอาทิตย์ของตนเองจึงทำให้คนญี่ปุ่นยังคงทะเยอทะยาน และกอบกู้ประเทศชาติของตัวเองให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจขึ้นมาได้

2.) วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อของสังคมญี่ปุ่น

ก่อนปฏิรูปการปกครองในสมัยโทกูงะวะทำให้เกิดหลายๆชนชั้นขึ้นขึ้น ทั้งไดเมียว โชกุน ซามูไร พ่อค้า และมีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจนว่าแต่ละคนต้องทำหน้าที่อะไร เพื่อรักษาและเสริมสร้างความ มั่นคงของระบบโชกุน จึงมีการกำหนดกฎเกณฑ์ข้อปฏิบัติของแต่ละชนชั้น และควบคุมให้สังคมเป็นไป ตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด (ศิริพร ดาบเพชร 2556 : 13) ทำให้เกิดค่านิยมต่างๆขึ้นในสังคมญี่ปุ่น ค่านิยมสำคัญของญี่ปุ่นในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 คือความเชื่อในองค์จักรพรรดิถูกสอดแทรกเข้า ไว้ในการศึกษา ศาสนา ลัทธิ ความเชื่อต่างๆ ของคนญี่ปุ่น เพื่อปลูกฝังให้ทุกคนรักชาติ รักองค์ จักรพรรดิ มากกว่าชีวิตของตน ถึงแม้สภาพสังคม ความเป็นอยู่หรือการปกครองจะมีการเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้น แต่ความคิดความเชื่อของคนญี่ปุ่นก็ยังคงอยู่

2.1 ศาสนาและความเชื่อสำคัญของญี่ปุ่น

1.) ชินโต

ชินโตอยู่คู่กับสังคมญี่ปุ่นมาเป็นเวลานาน “ ชินโต ” มาจากอักษรจีนสองตัว คือ "เซน" (Shen) แปลว่า "เทพทั้งหลาย" ส่วน "โต" หรือ "เต๋า" (Tao) แปลว่า "ทาง" รวมความแล้วแปลว่า "วิถีทางแห่ง เทพทั้งหลาย" ชินโตเป็นความเชื่อแต่ดั้งเดิมของคนญี่ปุ่นที่เกิดจากความเชื่อในธรรมชาติ นับถือภูตผี ในยุคยะโยอิ (yayoi) ชาวญี่ปุ่นจะถือว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ หรือแม้แต่วิญญาณของคนตายก็คือ

เทพเจ้า เชื่อว่าพระอาทิตย์เป็นผู้สร้างเกาะญี่ปุ่น ธรรมชาติต่างๆและชินโตก็ได้กลายมาเป็นศาสนาของชุมชน และกลายเป็นศาสนาหลักของญี่ปุ่นในปัจจุบัน

ในสมัยเมจิ รัฐบาลได้กำหนดให้ศาสนาประจำชาติของญี่ปุ่นคือ ลัทธิชินโต เพื่อปลูกจิตสำนึกชาตินิยมของคนญี่ปุ่นขึ้นมา เพราะชินโตเชื่อว่าพระอาทิตย์คือเทพเจ้าที่ควรกราบไหว้ และองค์จักรพรรดิก็คือบุตรแห่งพระอาทิตย์ นอกจากนี้ชินโตก็ยังสั่งสอนให้บูชาบรรพบุรุษ เชื่อว่าบรรพบุรุษตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันเป็นเชื้อสายเดียวกัน บรรพบุรุษที่อุทิศชีวิตให้ชาติ ผู้กล้าหาญ จึงควรกราบไหว้ชินโตจึงสามารถช่วยส่งเสริมให้เกิดชาตินิยมในชาวญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นได้ และชินโตก็ยังเป็นวิชาบังคับที่มีอยู่ในแบบเรียนที่ทุกคนต้องเรียนเกิดเป็นการสั่งสอนให้รักชาติ ให้เกิดความสามัคคีในประเทศ สอดแทรกอยู่ในการศึกษาของคนญี่ปุ่นอีกด้วย ต่อมาชินโตนั้นได้ขัดกับอุดมการณ์สร้างชาติให้ทันสมัยของญี่ปุ่นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เพราะการที่ญี่ปุ่นพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้นก็เกิดจากการที่ชาวญี่ปุ่นเชื่อมั่นในตนเองว่าเหนือกว่าผู้อื่น และเชื่อมั่นในองค์จักรพรรดิว่าเป็นเทพ จากคำสั่งสอนของชินโต รัฐบาลจึงประกาศให้เสรีภาพในการนับถือศาสนาแก่ประชาชน แต่ชินโตก็ยังเป็นศาสนาหลักประจำชาติอยู่

ชินโตมีคำสอนเกี่ยวกับระบบคุณธรรมไว้ว่าทุกคนควรมีคุณธรรมเหล่านี้ไว้คือ

- 1.ความกล้าหาญให้กล้าหาญที่จะมีชีวิตอยู่และไม่กลัวตาย
- 2.ความขลาด ความขลาดถือว่าเป็นบาป จึงมีคติว่า บาปทุกอย่างนั้นจะได้รับภัยเมื่อสำนึกผิด ยกเว้นความขลาดกับการลักขโมย
- 3.ความจงรักภักดี ชินโตสอนให้จงรักภักดีต่อจักรพรรดิเป็นอันดับหนึ่ง อันดับต่อมาคือครอบครัวและสังคม
- 4.ความสะอาด ความสกปรกเป็นบาป เป็นความผิดต่อเทพเจ้า ผู้ทำตนให้สะอาดเป็นผู้เคารพเทพเจ้า

สัญลักษณ์ของศาสนาชินโต ได้แก่ ประตูโทริอิ (Torii) คือประตูอันมีเสา 2 เสา มีไม้ 2 ท่อนวางอยู่ข้างบน เป็นเครื่องหมายแสดง บริเวณศาลเจ้าของชินโต

เมื่อประเทศญี่ปุ่นแพ้สงคราม ชินโตถูกกล่าวหาว่ามีส่วนในการเป็นอาชญากรของสงคราม ชินโตจึงถูกลดบทบาทเป็นเพียงศาสนาหนึ่งของญี่ปุ่น ไม่ได้เป็นศาสนาประจำชาติที่ทุกคนจะต้องศึกษาอีกต่อไป แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันนี้ยังคงมีชาวญี่ปุ่นที่นับถือชินโตอยู่มาก อาจกล่าวได้ว่าความเป็น

ชินโตอยู่ในลักษณะของจิตสำนึก และอยู่ในรูปของวัฒนธรรมญี่ปุ่นแทนนั่นเองไม่ว่าจะเป็น เทศกาล ตักดา วันเด็กผู้ชาย พิธีแต่งงาน พิธีฮาราอิ ฯลฯ

2) บูชิโด

ลัทธิบูชิโด คือ ลัทธิที่ยกย่องคนกล้า ซึ่งคนญี่ปุ่นเรียกว่า "ซามูไร" (Samurai) คำว่า "บูชิโด" แปลว่า "วิถีแห่งนักรบ" บูชิโดมีต้นกำเนิดมาจากการผสมผสานความเชื่อของชินโต กับ เซน โดยจะต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญอยู่ 7 ข้อ คือ

- 1.ความยุติธรรม
- 2.ความกล้าหาญ
- 3.ความเมตตากรุณา
- 4.การนับถือซึ่งกันและกัน
- 5.ความซื่อตรง
- 6.ความมีเกียรติ
- 7.ความจงรักภักดี

และบางแหล่งข้อมูลก็เพิ่มคุณสมบัติอีก 3 ข้อ คือ

- 1.ความศรัทธาในครอบครัวและเผ่าพันธ์
- 2.การมีสติปัญญาที่เฉียบแหลม
- 3.การดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง

จากคุณสมบัติต่างๆของบูชิโด จึงทำให้ชาวญี่ปุ่นที่เป็นนักรบไม่กลัวต่ออันตรายหรือความตาย ทำให้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวญี่ปุ่นจึงยินดีที่จะเข้าร่วมสงครามเพื่อชาติ เพื่อองค์จักรพรรดิของตน และเป็นต้นเหตุแห่งความสูญเสียในสงครามโลกครั้งนั้น

แม้ในปัจจุบันบูชิโดนั้นจะถูกลดบทบาทลงไปมากแล้ว แต่บูชิโดก็ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นวัฒนธรรม ความประพฤติต่างๆของคนญี่ปุ่นแทน เช่น การตรงต่อเวลา การให้เกียรติตนเอง และผู้อื่น การทำหน้าที่ของตนอย่างจริงจัง หรือจะเรียกได้ว่า เป็นความมีวินัย ของคนญี่ปุ่นที่ถูกสั่งสอนกันมา แม้บูชิโดจะเสื่อมถอยลงแต่พฤติกรรมดังกล่าวก็กลายมาเป็นเอกลักษณ์ของคนญี่ปุ่นที่ได้รับการปลูกฝังมาจากบูชิโด

2.2 วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ : การสืบทอดอำนาจของผู้ชาย

วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ของชาวญี่ปุ่นนั้นก็มาจากความเชื่อของชินโตด้วยเช่นกัน เพราะนอกจากชินโตจะสั่งสอนให้นับถือองค์จักรพรรดิและบรรพบุรุษแล้ว ก็ยังให้เคารพในตัวผู้ชายอีกด้วย โดยจะเห็นได้จากพิธีกรรมของชินโต เช่น พิธีไหว้ผีเรือนหรือผีบรรพบุรุษ ที่ถือเป็นพิธีสำคัญของชินโต ซึ่งจะทำภายในครอบครัว คนสำคัญที่ปฏิบัติพิธีนี้ก็คือหัวหน้าครอบครัวที่เป็นผู้ชาย เพราะเป็นผู้ที่ต้องมีทายาทสืบทอดไป จึงเห็นได้ว่าผู้หญิงไม่มีบทบาทในพิธีกรรมสำคัญของชินโตเพราะผู้หญิงมีความสำคัญน้อยกว่าผู้ชายตามหลักของชินโต นอกจากนี้ถ้าภรรยาของผู้นำครอบครัวเป็นหมันหรือไม่มีลูกชายให้ผู้ชายก็สามารถหย่าหรือมีเมียช้อยได้ จึงเห็นได้ว่าผู้ชายมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสืบทอดตระกูลของญี่ปุ่น ฐานะของผู้หญิงในครอบครัวจึงต่ำกว่าของผู้ชาย

ในลัทธิความเชื่อของชินโตตามประเพณีดั้งเดิมของผู้ญี่ปุ่นทำให้ผู้หญิงไม่มีบทบาทในตระกูลมากนัก เพราะถ้าเป็นภรรยาก็ต้องเคารพเชื่อฟังสามี เป็นลูกก็ต้องเชื่อฟังบิดามารดา หรือเชื่อฟังญาติผู้ใหญ่ หรือแม่แต่น้องหรือหลานชายของตน ผู้หญิงจึงอยู่ใต้การบังคับของผู้ชายในครอบครัวทุกคนโดยสิ้นเชิง

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้วลัทธิชินโตก็เสื่อมถอยลง สหรัฐอเมริกาได้มีการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ค่านิยมของชาวญี่ปุ่นเก่าๆ เช่น ลัทธิขงจื้อ ค่านิยมแบบซามูไร ซึ่งค่านิยมเหล่านี้สหรัฐฯถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่พยายามรุกรานผู้อื่น สหรัฐฯจึงนำกฎหมายพลเรือนมาใช้ใน ค.ศ. 1948 โดยมีเนื้อหาให้ยกเลิกสถาบันอิเอะ สถาบันอิเอะคือ สถาบันครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวคือ อิเอะ ลูกชายคนโตเป็นผู้สืบทอด สมบัติทั้งหมดเป็นของอิเอะ ครอบครัวไม่มีลูกชายก็จะมอบให้ลูกเขย หรือไม่ก็รับบุตรบุญธรรมเข้ามารับสืบทอดอิเอะได้

จากข้อมูลสังคมวัฒนธรรมของญี่ปุ่นที่กล่าวมานี้ จะพบว่า โย โคมิโอะ เซชิ ผู้ซึ่งมีชีวิตและเขียนนวนิยายสืบสวนเรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะ โกะกุนัน รับอิทธิพลจากความคิด ความเชื่อแห่งยุคสมัยและนำมาถ่ายทอดผสมผสานไว้ใน นวนิยายสืบสวนเรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะ โกะกุนัน ที่มีฉากหลังเป็นสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งผู้เขียนจะกล่าวถึงในส่วนต่อไป

2. มาตรการจำเป็น : มาตรการเพื่อส่วนรวม

ตัวละคร คือ บุคคลที่ผู้แต่งสมมุติขึ้นมาเพื่อให้กระทำพฤติกรรมในเรื่อง คือมีบทบาทในเรื่องหรือเป็นผู้ทำให้เรื่องเคลื่อนไหว ดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง ตัวละครเป็นได้ทั้งมนุษย์ สัตว์ และสิ่งของ (จูไรรัตน์ ลักษณศิริ และ บาหยัน อิมสำราญ 2552 : 191) โดยตัวละครที่สำคัญในนวนิยายสืบสวนนั้นก็คือนักสืบและมาตรการที่มีส่วนช่วยกันในการเคลื่อนไหวเรื่องราวให้ดำเนินไปจนจบ

นวนิยายสืบสวนเรื่อง คินดะอิจิ ยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะโกะกุนน แต่งขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยผู้เขียนเองก็ได้ใช้ชีวิตอยู่ในช่วงเวลาดังกล่าวตลอดจนใช้ฉากเวลาภายในเรื่องเป็นช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้เขียนได้รับอิทธิพลจากสภาพสังคมญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลก การสร้างตัวละครในนวนิยายสืบสวนเรื่อง คินดะอิจิยอดนักสืบตอนที่ 5ฯ จึงเป็นการนำลักษณะนิสัยของคนและค่านิยมของสังคมในช่วงเวลาดังกล่าวมาถ่ายทอดไปพร้อมกัน กล่าวคือ ผู้อ่านจะพบลักษณะนิสัยและการกระทำของตัวละครที่เป็นผลพวงของยุคสมัยอย่างชัดเจน ตัวละครที่กล่าวถึงนี้คือ ชุดตัวละครมาตรการที่ประกอบด้วย คิโตะ คะเอมอนผู้วางแผน พระริเวนเน็น หมอ และผู้ใหญ่บ้าน ผู้ประกอบการมาตรการ

ความน่าสนใจของตัวละครทั้งสามก็คือ ตัวละครทั้งสามล้วนเป็นคนสำคัญที่คนทั้งในเกาะในเรื่องให้การนับถือ แต่พวกเขาก็ได้ตัดสินใจก่อคดีฆาตกรรมขึ้นเพื่อให้ได้ผู้ปกครองเกาะที่พวกตนมองว่าเหมาะสม แรงจูงใจการฆาตกรรมจึงเป็นไปในนามผลประโยชน์ของส่วนรวมคือ เพียงเพราะต้องการให้เกาะอยู่ในคนที่พวกตนคิดว่าจะดูแลได้ จึงได้มาตรการผู้หญิงสามคนที่ถ้าวัดจากระดับสายสัมพันธ์ทางสายเลือดแล้วเป็นผู้ที่มีสิทธิ์มากกว่า การกระทำของพวกเขาเหล่านี้อาจเรียกได้ว่าเสียสละหรือประกอบกรรมชั่วด้วยความบริสุทธิ์ใจ ซึ่งผู้เขียนได้ปูพื้นฐานนิสัยตัวละครไว้อย่างน่าเชื่อถือ โดยดึงเอาลักษณะนิสัยและความคิดความเชื่อในสังคมญี่ปุ่นมาสร้างเป็นตัวละครนั่นเอง

1) คิโตะ คะเอมอน : ชายผู้ใช้ความไม่ถูกต้องสร้างความชอบธรรม

กะเอมอนเป็นเจ้าของกิจการประมงที่ใหญ่ที่สุดบนเกาะโกะกุนน และเป็นผู้วางแผนฆาตกรรมหลานสาวในสายเลือดของตนเอง จนทำให้เรื่องราวต่างๆ เกิดขึ้น จากการที่เป็นผู้นำของตระกูลทำให้เขาเป็นคนที่มินิสัยเด็ดเดี่ยว กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่คนอื่นไม่กล้า เพื่อผลประโยชน์ของตน และกิจการของตระกูล แผนการฆาตกรรมเกิดจากการที่กะเอมอนกังวลเกี่ยวกับอนาคตของตระกูลคิโตะ

ของตน เพราะหลานชายผู้สืบทอดตระกูลของตนทั้งสองไปรบในสงคราม ทำให้เกิดความไม่แน่นอน
 ขึ้นในการหาผู้สืบทอดของตระกูล และไม่ไว้วางใจในการที่จะให้หลานสาวทั้งสามคนเป็นผู้สืบทอดตระกูล
 แทน เพราะเป็นหลานผู้หญิงที่ไม่มีคุณสมบัติในการที่จะขึ้นเป็นผู้นำของตระกูลทั้งสิ้น

จากการที่คะเอมอนเป็นผู้สร้างความเจริญ ความมั่งคั่ง ให้กับเกาะโกะกุงมน ที่แต่ก่อนเป็นเพียง
 เกาะของคนที่ถูกมองว่าไม่ดี เป็นเกาะสำหรับพานักโทษไปปล่อย ทำให้เห็นได้ว่าคะเอมอนเป็นคนที่มีความ
 พยายาม และทะเยอทะยานอย่างมากในการที่จะทำสิ่งต่างๆเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ ไม่ว่าจะสิ่ง
 นั้นจะดีหรือไม่ เห็นได้จากในตอนที่ยินคะอิชิ โคะสุเกะเข้าไปพูดคุยกับกิโต กิเฮ ผู้เป็นเจ้าบ้านของ
 ตระกูลกิโตเล็ก เพราะอยากจะทราบถึงเรื่องราว ข้อมูล ของคะเอมอน โดยกิเฮได้พูดไว้ว่า

“...แต่เมื่อความเป็นอยู่อุดมสมบูรณ์ขึ้นเรื่อยๆ เพราะคุณคะเอมอน มนุษย์เรารู้
 ใจกรรมที่หวังตัวขึ้นมาเอง แล้วพอเกิดมั่งมีกว่าเกาะอื่นๆ ก่อนหน้านี้ที่เคย
 ถอดใจว่าคงไม่มีปัญญาไปเทียบเกาะอื่นๆ ได้ ก็เกิดกำลังใจไม่ยอม
 น้อยหน้าในเรื่องความเรียบร้อยของสังคมขึ้นมาโดยธรรมชาติ คุณคะเอมอน
 เปลี่ยนนิสัยของคนที่นี่ไปทีละน้อยแบบนี้แหละ แต่ไม่ได้หมายความว่าแก
 ทำงานเพื่อใครนะ แกไม่เคยคิดแต่แรกเริ่มว่าจะทำให้เกาะรุ่งเรือง แกโหม
 ทำงานตัวเป็นเกลียวเพราะอยากรวยเท่านั้น แต่เกาะแบบนี้ พอเจ้าหนึ่ง
 กิจการดีขึ้นมา เจ้าอื่นก็ฮึดสู้ ไม่อยากแพ้ เอาอย่างวิธีเขาบ้าง ถึงได้เฟื่องฟูไป
 ด้วยงี้ล่ะ คุณคะเอมอนเป็นคนเห็นการณ์ไกล อีกทั้งถ้าตกลงว่าจะทำอะไร
 แล้ว ไม่ว่าจะเป็นอย่างงี้ก็ต้องเอาให้ลุล่วง เลยเร่งมือขยายกิจการโดยอาศัย
 สภาพเศรษฐกิจดีสมัยสงคราม จนกลายเป็นคหบดีหมายเลขหนึ่งของแถบนี้
 อย่างพวกฉันนะ ที่มีวันนี้ได้ก็ไม่ต่างจากการอาศัยส่วนบุญคุณของคุณคะเอ
 มอนหรอก เป็นยังไงล่ะ พอเข้าใจคุณคะเอมอนขึ้นมาบ้างหรือยัง ”

(โยโคมิโซะ เซชิ , 2549 : 211)

จากข้อความจะเห็นว่าความพยายามและความทะเยอทะยานนี้เองทำให้คะเอมอนประสบความสำเร็จ
 ในการก่อร่างสร้างตัวจนเป็นผู้มีอำนาจบนเกาะนี้ได้ แม้จะเคยยากจนแต่คะเอมอนก็สร้าง
 ฐานะจนกลายเป็นผู้ครองธุรกิจสำคัญของเกาะได้

คิโต คะเอมอนเป็นตัวละครที่มีลักษณะนิสัยเป็นไปตามสภาพแวดล้อมที่ตนเองอยู่ โดยลักษณะนิสัยที่โดดเด่นข้อแรกของคะเอมอนก็คือ เป็นคนที่มีความเป็นผู้นำที่ทุกคนยอมรับในความสามารถ คะเอมอนเป็นคนที่มีความรู้สูงเพราะมีความทะเยอทะยานในการสร้างเนื้อสร้างตัวเพื่อความร่ำรวยและสุขสบายของตน ทำให้เกิดเป็นความกล้าหาญและเด็ดขาด โดยนิสัยนี้เกิดจากการที่คะเอมอนอาศัยอยู่บนเกาะที่มีคนจำนวนน้อย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสถานที่ภายนอก คะเอมอนที่เป็นเจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ที่สุดของเกาะนี้ จึงมีอำนาจมากพอในการปกครองเกาะนี้ โดยทุกคนในเกาะยอมรับ และคะเอมอนต้องปกครองเกาะนี้เสมือนใดเมียวปกครองแคว้นอย่างอิสระ และในการที่จะเป็นผู้นำคนในจำนวนมากๆ ได้นั้น ผู้นำต้องมีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับลูกน้อง ให้มากพอกับการที่คนบนเกาะเคารพและยำเกรงในอำนาจความเป็นผู้นำของตน

การสร้างลักษณะนิสัยของคะเอมอนเช่นนี้ ผู้เขียนน่าจะนำมาจากลักษณะนิสัยของคนญี่ปุ่นที่เด็ดเดี่ยว ทะเยอทะยาน เพราะสังคมญี่ปุ่นเป็นเกาะที่รายล้อมด้วยน้ำ คนญี่ปุ่นต้องเอาชนะธรรมชาติทั้งคลื่นแผ่นดินไหว พื้นที่เพาะปลูกที่น้อยและเป็นภูเขา เหล่านี้หล่อหลอมคนญี่ปุ่นให้เป็นคนเด็ดเดี่ยวและทะเยอทะยาน ซึ่งผู้เขียนได้นำลักษณะความเป็นสังคมปิดแบบเกาะของญี่ปุ่นมาสอดแทรกไว้ในเกาะโกะกุงมน ซึ่งตัวละครที่อาศัยในเกาะก็ได้จำลองลักษณะนิสัยของคนญี่ปุ่นมานั่นเอง นอกจากนี้ความเข้มแข็งและภาวะผู้นำที่เด็ดขาดของคะเอมอนก็น่าจะมาจากวิถีของนักรบที่ยังหลงเหลืออยู่ในช่วงสงครามโลกนั่นเอง

ลักษณะนิสัยที่โดดเด่นข้อที่สองของคะเอมอนก็คือ คะเอมอนมีความคิด ความเชื่อในแบบอนุรักษนิยมเห็นได้จากการที่ไม่ยอมรับที่จะให้ผู้หญิงขึ้นสืบทอดตระกูลของตน เหตุที่คะเอมอนมีความเชื่อเช่นนี้มาจากการที่ คะเอมอน ได้รับการปลูกฝัง ซึมซับ ความคิด ความเชื่อในวิถีที่ผู้ชายเป็นใหญ่หรือมีบทบาทสำคัญเหนือผู้หญิง ซึ่งสังคมญี่ปุ่นได้มอบหมายหน้าที่ในการปกครอง การเป็นผู้นำให้แก่ผู้ชาย ตามความคิดของชิน โด ด้วยเหตุนี้คะเอมอนจึงทำทุกวิถีทางที่จะไม่ให้หลานซึ่งแม้จะเป็นหลานแท้ๆ ขึ้นปกครองเกาะ คะเอมอนจึงเลือกวิธีการฆาตกรรมหลานสาวสามคนเพื่อให้หลานชายซึ่งเป็นญาติห่างๆ ขึ้นเป็นผู้นำตระกูลแทน

จากการตัดสินใจของคะเอมอนดังกล่าวมาแล้ว หากเรานำบรรทัดฐานทางคุณธรรมจริยธรรมของสังคมปัจจุบันไปตัดสิน จะพบว่ากระทำความผิดของคะเอมอนนั้นผิดประหลาด เพราะเพียงต้องการให้หลานชายสายรองขึ้นเป็นผู้นำตระกูล คะเอมอนถึงกับฆาตกรรมหลานสาวสายตรงของตัวเอง เพื่อสร้าง

ความชอบธรรมให้กับหลานชายเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามถ้าเราพิจารณาจากบริบทของสังคมญี่ปุ่นในยุคสมัยนั้นจะพบว่า ผู้เขียนได้สร้างมูลเหตุ แรงจูงใจ และการกระทำของตัวละครจากค่านิยมและอุดมการณ์ที่อยู่ในสังคม กล่าวคือ ศาสนาชินโตและลัทธิบูชิโดล้วนสอนให้คนรักหน้าที่ ยึดมั่นในหน้าที่ และเกียรติของตน ซึ่งถ้าดูจากช่วงเวลาที่นวนิยายเรื่องนี้แต่งขึ้นและฉากเวลาในเรื่อง จะพบว่าในช่วงเวลาที่คนญี่ปุ่นยังคงให้ความสำคัญกับชินโตและเป็นช่วงที่ลัทธิบูชิโดยังไม่คลายจากสังคมนัก ประกอบกับการเป็นสังคมเกาะของ โกะกุกุมินจึงทำให้ความเปลี่ยนแปลงทางความคิดและค่านิยมเป็นไปได้ช้า ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าผู้เขียนตั้งใจนำคุณลักษณะของคนญี่ปุ่นมาสอดแทรกไว้ในแรงจูงใจและพฤติกรรมของตัวละคร

2) พระเรียวเน็น : หน้าที่เหนือศีลธรรม

พระเรียวเน็นเป็นเจ้าอาวาสของวัดเซ็งโคที่อยู่บนเกาะ โกะกุกุมิน พระเรียวเน็นถือเป็นศูนย์รวมจิตใจของผู้คนบนเกาะ เป็นศูนย์รวมของศรัทธาของเกาะจึงเป็นผู้มีอำนาจเหนือเจ้าของกิจการ จึงมักผู้ดำเนินการเรื่องราวบนเกาะ แม้กระทั่งผู้มีอำนาจบนเกาะก็ยังคงให้ความเคารพต่อพระเรียวเน็น และก่อนที่คะเอมอนจะเสียชีวิต พระเรียวเน็นได้ตักปากรับคำสั่งเสียก่อนตายของคิโตะ คะเอมอนที่ให้ลงมือฆาตกรรมหลานสาวทั้งสามของตนตามวิธีการที่ได้เขียนไว้ให้อย่างละเอียด พระเรียวเน็นก็ยังเห็นว่าชีวิตของหลานสาวทั้งสามคนของคะเอมอนที่จะสืบทอดกิจการของตระกูล ไม่มีค่ามากไปกว่าหลานชายของคะเอมอนเป็นผู้สืบทอด พระเรียวเน็นจึงเห็นความสำคัญของกิจการบนเกาะมากกว่าชีวิตของผู้หญิงเพียงสามคน

ลักษณะสำคัญข้อแรกของพระเรียวเน็นคือ พระเรียวเน็นเป็นผู้ที่เห็นหน้าที่เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ไม่ว่าจะได้รับมอบหมายให้ทำอะไรก็ตาม เมื่อรับปากแล้วก็จะต้องทำให้สำเร็จเพราะเป็นสิ่งที่ตอนควรปฏิบัติ พระเรียวเน็นน่าจะได้รับความคิด ความเชื่อนี้ มาจากความเชื่อของลัทธิบูชิโดเพราะพระเรียวเน็นเองก็น่าจะได้ซึมซับมาจากการที่การที่บวชเป็นพระ เพราะพระจะต้องทำตามวิถีปฏิบัติของพระ ต้องทำตามบทบาท แนวทาง หน้าที่ของพระอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และพระเรียวเน็นเองก็เชื่อว่าสิ่งที่ตนทำทุกอย่างก็เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของคนบนเกาะ ดังนั้นถึงแม้หน้าที่ที่ได้รับมาคือการฆ่าคนก็ตาม พระเรียวเน็นก็เลือกที่จะปฏิบัติตามหน้าที่มากกว่าศีลธรรมที่ผู้เป็นมนุษย์พึงมี

พระเรียวเน็นมีคนเคารพนับถือมากเนื่องจากเป็นพระที่เป็นศูนย์รวมศรัทธาของคนบนเกาะ เพราะเกาะปิด อยู่โดดเดี่ยว และชาวบ้านก็ทำอาชีพชาวประมงที่เสี่ยงต่ออันตรายทุกครั้งที้ออกเรือ ชาวประมงจึงต้องการที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของตน ความศรัทธาจากชาวบ้านจึงมีสูงมาก ดังเช่นตอนที่กินคะอิจิเล่าให้ฟังถึงสิ่งที่คุยกับจำซิมิสึ ถึงอิทธิพลของพระเรียวเน็นไว้ว่า

“ จำซิมิสึยังบอกด้วยว่า พอรู้ว่าคุณชิมาคะเสียชีวิต ผู้ใหญ่บ้านกับหมอโคอันต่างหายใจไม่ทั่วท้อง ยิ่งถ้าลองคุณฮิโตชิเป็นอะไร ไปอีกคน อำนาจก็จะไปตกในมือบ้านเล็ก ถึงเวลานั้นสองคนนั้นคงไม่ลอยนวลไปง่ายๆ เพราะทั้งคู่อยู่ใต้อาณัติของคุณคะเอมอนอย่างออกหน้าออกตาเกินไป ในความเป็นจริงดูเหมือนคุณกิเฮพยายามเอาผู้ช่วยผู้ใหญ่มาเป็นพวก เพื่อวางแผนจับไล่ผู้ใหญ่บ้าน แล้วยังได้ยื่นว่าแจะตั้งแพทย์ปริณญามาจากต่างจังหวัดด้วย ก็สภาพในเมืองนะดิเสียวเมื่อไหร่ ซ้ำหมอเก่งๆก็มีอยู่เกลื่อนกลาด เพราะกลับจากสงครามหรือปลดประจำการ พอกินคะอิจิถามว่าแล้วหลวงพ่จะเป็นอย่างไร จำซิมิสึก็ตอบหนักแน่นว่า หลวงพ่อไม่เป็นอะไรหรอก หลวงพ่ออยู่สูงกว่านั้น ต่อให้มีเจ้าของกิจการสักกี่เจ้า และไม่กินเส้นกันแค่นั้น หลวงพ่อผู้เป็นศูนย์รวมศรัทธาของเกาะย่อมมีอำนาจเหนือเจ้าของกิจการ ผู้ใหญ่บ้านและหมอโคอันยังรั้งตำแหน่งได้ เพราะได้รับความไว้วางใจจากหลวงพ่อนี้แหละ ท่านเป็นผู้ทรงอำนาจในเกาะ ส่วนคนอื่นๆตอนนี้ถ้าไม่หยิ่งทำทีของคุณกิเสกกับคุณชิโอะให้ดีก็คงอยู่ไม่ได้หรอก ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 58)

จากข้อความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าพระเรียวเน็นมีอิทธิพลต่อเกาะ โกะกุงมนเป็นอย่างยิ่ง พระเรียวเน็นจึงมีลักษณะนิสัยอีกข้อคือการเป็นผู้นำ ผู้นำที่มาพร้อมกับความศรัทธาจากทุกคนบนเกาะเพราะฐานะของพระเรียวเน็นบนเกาะคือ พระ พระเรียวเน็นจึงมีฐานะเหนือผู้คนทั่วไปบนเกาะจากชนชั้นของพระที่เหนือทุกคนโดยปริยาย พระเรียวเน็นจึงต้องสร้างภาพให้ตนดูมีความมั่นใจ ความน่าเชื่อถือ หนักแน่น น่าไว้วางใจพอที่จะเป็นผู้นำให้กับทุกคน และเมื่อมีอิทธิพลมากพระเรียวเน็นจึงต้องมีความเด็ดเดี่ยว เข้มแข็ง ที่พร้อมจะให้ทุกคนได้ฟังฟัง ได้ปรึกษา เพื่อให้ง่ายในการที่คนจำนวนมากได้อยู่ร่วมกัน ถ้าเปรียบคะเอมอนเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ พระเรียวเน็นก็คือผู้นำทางด้านจิตใจ จิตใจสำหรับอาชีพ

ชาวประมงเองก็เป็นสิ่งสำคัญจึงทำให้ทุกคนเคารพเชื่อฟังพระเรียวเน่น โดยไม่มีข้อโต้แย้ง จากความเชื่อมั่นของคนบนเกาะที่มีต่อพระเรียวเน่นนี้เองจึงทำให้พระเรียวเน่นสามารถลงมือมาตรการหญิงสาวได้อย่างง่ายดาย

เพื่อที่พระเรียวเน่นจะเป็นศูนย์รวมศรัทธาของชาวบ้านให้ดี พระเรียวเน่นจึงต้องเป็นคนที่มีความสนใจเย็นในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยสามารถเห็นการควบคุมสติ อารมณ์ของพระเรียวเน่นได้จากตอนที่พระเรียวเน่นต้องแบกศพเดินไปพร้อมกับกินคะอิจิ และเด็กวัดในตอนกลางคืน แต่พระเรียวเน่นก็สามารถควบคุมสติของตนได้สำเร็จโดยไม่มีใครรู้เรื่องศพที่พระเรียวเน่นเดินแบกมาด้วยกัน และพระเรียวเน่นสามารถนั่งฟังกินคะอิจิเฉลยคดีต่อหน้าตนเองได้โดยไม่มีความรู้สึกรู้สึกตื่นตระหนกหรือกลัวออกมาเลย ทั้งๆที่ตนเป็นฆาตกรที่ถูกจับได้ดังเช่นตอนที่กินคะอิจิเฉลยคดีให้ทุกคนฟังไว้ว่า

“ พอหวนคิดถึงเหตุการณ์ตอนนั้น ผมยังอดนับถือหลวงพ่อดีขึ้นมาอีกไม่ได้ ไม่ต้องสงสัยว่าความมีดช่วยเป็นเกราะกำบังทุกอย่างให้ พวกเรามองไม่เห็นทั้งตัวหลวงพ่อกับศพบนหลัง เห็นเพียงแสงจากโคมไฟของท่าน แต่อย่างไรก็ตามการที่ฆาตกรแบกศพเดินอ้อยอิ่งได้... นับเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ใช่จะทำได้ทุกคน พวกผม... ระยะระหว่างพวกผมกับหลวงพ่อดีห่างออกไปจากตอนแรกแม้แต่น้อย ตรงข้ามกลับร่นเข้ามาเป็นลำดับเสียด้วยซ้ำ เอาล่ะ เมื่อผ่านประตูวัดไปได้ในเวลาเหมาะสม หลวงพ่อก็กดมือแขวนหนุสะนะ โกะ ห้อยหัว นี่แหละคือตอนสำคัญของการสังหารหนุสะนะ โกะ ถ้าขาดเสียก็จะหมดความหมายไปกว่าครึ่ง สาเหตุมาจากโศกของคิเกะกุที่ว่า นกอุยสุห้อยหัว ที่ปลายนกบิน บัวใหญ่ ชันเสียงใสรับต้นปี ซึ่งคิดไว้บนฉากกันห้อง ... สำหรับหลวงพ่อดีแล้ว การใช้ศพของหนุสะนะ โกะเปรียบเปรยกับโศกดังกล่าวสำคัญพอๆกับการฆ่า ไม่สิ สำคัญกว่าเสียอีก พอหลวงพ่อดีจัดทำศพเสร็จเรียบร้อย แล้วจึงรุคไปที่ประตูวัด ทะยานออกมาตะโกนเรียกพวกเรา ก่อนรีบกลับทางโรงครัว และตอนนั้นหลวงพ่อก็ก็นั่งพบว่า มีผู้บุกรุก ซึ่งไม่ได้อยู่ในแผนของท่าน ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 234)

จากจากดังกล่าวทำให้เห็นว่าแม้ในเวลาคับขัน พระริเวณนั้นก็ยังใจเย็นและใช้สติในการแก้ไขสถานการณ์นั้นๆมาได้ การที่พระริเวณนั้นมีสติในการควบคุมอารมณ์ ความคิดของตนได้นั้นน่าจะมาจาก การที่พระริเวณนั้นจะต้องได้รับการฝึกสมาธิ ฝึกการปฏิบัติตน ฝึกฝนการควบคุมตนเองในการที่จะบวชเป็นพระ เพื่อใช้ควบคุมอารมณ์ ความคิดต่างๆที่จะทำให้ไม่มีสติในการดำรงชีวิตมาเป็นอย่างดี พระริเวณนั้นจึงสามารถทำการฆาตกรรมหญิงสาวได้โดยไม่มีใครสงสัยในตัวของพระริเวณนั้นแม้แต่คนเดียว

พระริเวณนั้นจึงเป็นตัวละครที่เป็นตัวแทนของคนเกิดจากการหล่อหลอมของสังคมแบบพระ ที่มีกฎระเบียบให้ปฏิบัติตาม มีภาพลักษณ์ที่เป็นตัวอย่างที่ดีควรปฏิบัติตามอย่างชัดเจน

ลักษณะนิสัยที่สำคัญของพระริเวณนั้นอีกข้อก็คือ การที่พระริเวณนั้นมีความคิดแบบอนุรักษนิยม โดยเห็นได้จากการที่พระริเวณนั้นทำการฆาตกรรมหญิงสาวตามที่คะเอมอนต้องการ จากการที่พระริเวณนั้นตัดสินใจฆ่าหญิงสาวจึงทำให้เห็นได้ว่า ตัวพระริเวณนั้นเองก็ไม่เชื่อว่าผู้หญิงจะมีสิทธิ์ขึ้นมาสืบทอดตระกูล และไม่เชื่อว่าจะมีความสามารถมากพอที่จะเป็นผู้นำในการดูแลกิจการของคะเอมอนได้เช่นกัน จึงกล่าวได้ว่าพระริเวณนั้นเองก็มีความคิด ความเชื่อเรื่องชายเป็นใหญ่ โดยที่พระริเวณนั้นมีความคิด ความเชื่อเช่นนี้ ก็น่าจะมาจากการที่เป็นพระที่ต้องเรียนรู้ระเบียบวินัย คำสั่งสอนในแบบลัทธิของตน ซึ่งความคิดความเชื่อแบบดั้งเดิมของผู้ปุ้นข้อหนึ่งก็คือ ความเชื่อเรื่องชายเป็นใหญ่ ที่ผู้ชายมีความสำคัญในสังคมมากกว่าผู้หญิง มีบทบาทหน้าที่มากกว่า สิทธิเสรีภาพในการกระทำตามความต้องการของตนดีกว่า มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้หญิงในสังคมเดียวกัน จึงทำให้เมื่อพระริเวณนั้นได้เรียนรู้ความคิด ความเชื่อ ข้อปฏิบัติตามระเบียบวินัยของการเป็นพระแล้วนั้น พระริเวณนั้นจึงค่อยๆซึมซับความคิด ความเชื่อในแบบดั้งเดิมไว้ และพระริเวณนั้นไม่น่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อนี้ได้ง่ายๆแน่นอน เพราะนอกจากการที่ต้องศึกษาเล่าเรียนข้อปฏิบัติในการเป็นพระของตนแล้วนั้น พระริเวณนั้นเองก็อาศัยอยู่บนเกาะที่ห่างไกลจากคนภายนอก ทำให้พระริเวณนั้นจะมีสังคมอยู่ภายในเกาะเท่านั้น ทักษะคติในการมองโลกจึงแคบเพียงแค่อะเกาะของตนเท่านั้น และนอกจากนั้นพระริเวณนั้นเองก็ไม่มีโอกาสที่จะไปเปิดหูเปิดตา ไม่ได้ออกนอกเกาะบ่อยนัก พระริเวณนั้นจึงไม่ได้ออกไปรับรู้โลกภายนอกมากพอที่จะสามารถเปิดใจรับสิ่งใหม่ๆได้อย่างง่ายๆ ด้วยเหตุนี้เองทำให้พระริเวณนั้นเห็นด้วยกับความคิดของคะเอมอนที่ว่า ผู้หญิงที่เป็นหลานสาวของคะเอมอน ไม่มีความสำคัญ ไม่มีความสามารถ

มากพอที่จะขึ้นรับสืบทอดตระกูลของคะเอมอนได้อย่างแน่นอน จึงตัดสินใจทำตามแผนการฆาตกรรมที่คะเอมอนวางไว้ให้นั่นเอง

3) หมอโคอันและผู้ใหญ่มะกิเฮ : คนชั้นที่ยังไม่สำคัญในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2

หมอมุราชากิ โคอัน ผู้เป็นหมอประจำเกาะโกะกุงมนและผู้ใหญ่มะกิเฮ ทั้งสองคนเป็นฆาตกรร่วมกันกับพระริวเน็น ที่ทำตามคำสั่งเสียของคะเอมอนที่ให้ฆ่าหลานสาวทั้งสามของตน โดยทั้งสองคนเป็นคนที่คะเอมอนและพระริวเน็นไว้ใจ ทั้งสองคนจึงได้อยู่ประจำที่เกาะโกะกุงมน เพราะถ้าไม่มีพระริวเน็นและคะเอมอนสนับสนุน ทั้งสองคนก็ไม่สามารถจะอยู่ในตำแหน่งนี้ได้ ทั้งสองจึงเปรียบเสมือนแขนขาที่คอยช่วยทำงานของพระริวเน็นและคะเอมอน จึงทำให้ทั้งสองกลายเป็นฆาตกรร่วมกันที่ทำตามแผนการฆาตกรรมของคะเอมอน

แต่หลังจากที่หมอโคอันและผู้ใหญ่มะกิเฮลงมือฆาตกรรมแล้ว ทั้งสองคนไม่สามารถที่จะทำจิตใจให้เข้มแข็ง หรือทำเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้นได้เหมือนพระริวเน็น ที่มีจิตใจแข็งแกร่งมากกว่าได้ จึงทำให้หมอโคอันในตอนจบคลุ้มคลั่งและเสียชีวิตในที่สุด ส่วนผู้ใหญ่มะกิเฮเองก็เสียดิได้หนีออกจากเกาะไป และหายสาบสูญไป

บทบาทของทั้งสองตัวละครนี้มีอยู่ในเรื่องน้อยมาก ทั้งๆที่ทั้งสองคนนี่เองก็เป็นหนึ่งในฆาตกรที่ทำการฆาตกรรมร่วมกันกับพระริวเน็น และคะเอมอนผู้วางแผน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะในช่วงเวลาที่เขียนหนังสือเล่มนี้เป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งบทบาทของหมอและผู้ใหญ่มะกิเฮยังไม่ชัดเจนในสังคมมากนัก ถึงแม้บทบาทของหมอกับผู้ใหญ่มะกิเฮจะมีหน้าที่ดูแลคนอื่นๆในสังคม แต่หมอและผู้ใหญ่มะกิเฮก็ยังอยู่ในชนชั้นที่ไม่ถือว่าเป็นคนสำคัญเท่ากับพระหรือผู้ปกครอง จึงทำให้บทบาทของทั้งสองตัวละครนี้ในนวนิยายเรื่องนี้จึงน้อยไปด้วย และตัวผู้เขียนเองก็ตั้งใจเขียนให้ทั้งสองตัวละครเสียดิ คนหนึ่งหายสาบสูญ อีกคนเสียชีวิตในตอนจบนั้น อาจจะเป็นไปได้ว่า ตัวผู้เขียนในขณะนั้นได้รับเอาความคิด ความเชื่อ ชนชั้น ของสังคมในขณะนั้นมา เพราะชนชั้นของตัวละครสองตัวนี้ในช่วงเวลานั้น ก็ไม่ได้มีความสำคัญมากมาย เพราะในช่วงเวลานั้น สังคมเป็นผู้เลือกหน้าที่ให้ทุกคนปฏิบัติตาม โดยทุกคนจะต้องทำตามหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย มากกว่าที่จะเลือกศีลธรรม ความถูกต้องที่มนุษย์ควรกระทำ จึงทำให้ตัวละครหมอและผู้ใหญ่มะกิเฮในนวนิยายสืบสวนเรื่องนี้มีบทบาทน้อยตามความสำคัญของสภาพสังคมจริงในขณะนั้น และการที่ตัวละครทั้งสองตัวไม่สามารถควบคุมสติ อารมณ์ของตัวเอง

ได้หลังจากทำการฆาตกรรมหลานสาวของเคอมนไปนั้น น่าจะเป็นเพราะว่าตัวผู้เขียนเองก็เชื่อว่า ชนชั้นอื่นนอกจากพระและผู้ปกครอง ไม่มีความเข้มแข็ง ความหนักแน่น หรือความสามารถมากพอในการควบคุมตัวเองได้เท่ากับชนชั้นนำทางสังคมสมัยนั้น จึงกล่าวได้ว่าไม่เพียงแต่ตัวละครในเรื่องเท่านั้นที่มีความคิด ความเชื่อตามแบบญี่ปุ่นดั้งเดิม แม้แต่ผู้เขียนเองก็ได้รับเอาความคิด ความเชื่อของคนยุคสมัยนั้นมาแล้วนำมาสร้างเป็นตัวละครในเรื่องแทนคนในสังคมจริงๆ นวนิยายเล่มนี้จึงเปรียบเสมือนนำสภาพสังคม ความคิด ความเชื่อ ผู้คน ของคนในสมัยนั้นมาจำลองเก็บบันทึกไว้ในนวนิยายจินตคติยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะ โกะกุงมน เล่มนี้นั่นเอง

3. “ญี่ปุ่น” ในนวนิยายสืบสวนเรื่องจินตคติยอดนักสืบ ตอนที่ 5 ฯ : สงครามและรอยต่อของวิถีชีวิต

นวนิยายสืบสวนเรื่องจินตคติยอดนักสืบ ตอนที่ 5 ฯ เป็นหนังสือที่ผู้เขียนได้เขียนขึ้นในช่วงของสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงทำให้ในหนังสือเล่มนี้เต็มไปด้วยเรื่องราวของสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนาของคนญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ผู้เขียนได้ใช้ชีวิตอยู่จริงในขณะเกิดสงครามขณะนั้น จนคล้ายว่าเหตุการณ์ในหนังสือเกิดขึ้นจริงในช่วงสงครามโลก ดังนั้นหนังสือเรื่องนี้นอกจากจะให้ภาพอารมณ์ของนวนิยายสืบสวนแล้ว ก็ยังทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงสถานการณ์ความเป็นอยู่ของญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เช่นกัน

3.1 สงครามโลกกับเกาะ โกะกุงมน

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 จบลง ประเทศญี่ปุ่นที่เป็นผู้แพ้ในสงคราม ก็ได้เผชิญกับความเสียหายมากมายที่เกิดขึ้นกับประเทศตนเอง ทั้งกับผู้คนและสภาพแวดล้อมพื้นที่ความเป็นอยู่ และนวนิยายเรื่องจินตคติยอดนักสืบ ตอนที่ 5 ฯ ได้ใช้ฉากในช่วงเวลาเดียวกันกับช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงทำให้เกาะ โกะกุงมนเองก็ได้รับทั้งความเสียหายและความสูญเสียเช่นเดียวกัน

ความสูญเสียที่กล่าวถึงนี้ไม่เพียงเป็นการเสียชีวิตในสนามรบ แต่ยังมี การตายเพราะเกิดโรคระบาด หรือขาดอาหารอีกด้วย

ในนวนิยายสืบสวนเล่มนี้เองได้เปิดเรื่องด้วยการบรรยายถึงสภาพสงคราม การเสียชีวิตของทหารที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากกองทัพอีกแล้วไว้ว่า

“อย่างไรก็ตามตั้งแต่พ.ศ. 2486 เป็นต้นมา ไม่มีการต่อสู้บนเกาะดังกล่าว แม้แต่ครั้งเดียว กองทัพอเมริกากำลังฮึกเหิมจึงไม่แยแสทหารหน่วยเล็กๆ แถวนั้น คินคะอิจิและเพื่อนพ้องที่ตกอยู่ท่ามกลางวงล้อมของข้าศึกจึงไม่ได้รับการติดต่อจากทัพพันธมิตร ต้องประทังชีวิตโดยการสู้รบตบมือ กับพญาไปวันๆอย่างหดหู่สิ้นหวัง ในช่วงนั้นเพื่อนร่วมทัพค่อยๆทยอยล้มหายตายจากไป เพราะทนอากาศ ร้อนไม่ไหวบ้าง ขาดอาหารบ้าง แนวรบด้านหน้าที่ไม่มีกำลังเสริมกำลัง จึงร่อยหรอลงไปทุกทีที่มีคนตาย จำนวนพลในกองลดลงเรื่อยๆ พวกที่เหลืออยู่ยิ่งถูกความสิ้นหวังกัดกร่อนรุมเร้า ชุบทหารและรองเท้าล้วนขาด วัน ทุกคนมีสภาพไม่ต่างจากซุนกันผู้ถูกปล่อยเกาะ ”

(โยโคมิโซะ เซชิ , 2549 : 23)

เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ตอนที่คินคะอิจิและชิมาดะซึ่งเป็นทหารได้สู้รบอยู่บนเกาะ แห่งหนึ่งซึ่งหากดูจากข้อมูลทางประวัติศาสตร์จะทำให้ทราบว่าเหมือนกับสถานการณ์รบอิโวจิม่าที่เป็น สมรภูมิตะโหดร้ายที่สุดแห่งหนึ่งในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งโยโคมิโซะก็ได้บันทึกไว้ว่ามีความ ยากลำบากขาดแคลนอาหารในการใช้ชีวิตในสงครามและการสูญเสียที่ไม่ควรเกิดขึ้นกับทหารที่ ออกไปทำหน้าที่เพื่อประเทศไว้อย่างสะเทือนใจ

นอกจากการขาดอาหารแล้วนั้น ก็ยังมีโรคต่างๆที่เกิดขึ้นตามมาจากการเกิดสงคราม และทำให้เกิด การสูญเสียเพราะโรคร้ายต่างๆอีกด้วย ดังเช่น ทิโต ชิมาดะ เพื่อนร่วมรบของคินคะอิจิที่เสียชีวิตลง ด้วยไข้มาลาเรียในเรือทหารปลดประจำการ

“ ชิมาดะเคยเป็นไข้มาลาเรียค่อนข้างร้ายแรงในครั้งหนึ่ง และกำเริบ ขึ้นมาอีกทุกคราที่ร่างกายอ่อนแอ ในเวลาแบบนั้นคินคะอิจิจะคอย พยายามอยู่เคียงข้างไม่ห่าง”

(โยโคมิโซะ เซชิ , 2549 : 23)

“ ไม่มีใครไม่ยินดีเมื่อสงครามจบลง และไม่มีผู้ใดไม่ชิงชังกับการต้อง ตายจากไปราวกับกิ่งก้อไม้ที่เหี่ยวแห้ง แต่จะหาชายผู้เกรงกลัวความตายอย่าง จริงจังเท่าชิมาดะไม่ได้อีกแล้ว ดังนั้นทุกครั้งที่มาลาเรียกำเริบ เขาจึงตัว

สิ้นนั่งงอคอเงาคำของมัจจุราชประหนึ่งเค็ๆหวาดหวั่นความมืด นับว่า
 ผิดธรรมชาติสำหรับผู้ชายตัวโตล่ำสัน เข้มแข็ง และกล้าหาญกว่าใครๆ
 ในทุกเรื่องเช่นชิมาคะ จิตใจที่ยึดติดกับการมีชีวิตอย่างแรงกล้าและ
 โจ่งแจ้งเหลือประมาณของเขาน่าพรันพริ่งอย่างบอกไม่ถูกถึงกระนั้นชาย
 คนนี้ก็ต้องจบชีวิตลงหน้าซำยังตายในเรือทหารปลดประจำการ ทั้ง ที่อีก
 เพียงห้าหกวันก็จะได้กลับบ้านเกิดอยู่แล้ว ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 24)

จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้สันนิษฐานได้ว่าชิมาคะและกินดะอิจิได้ถูกส่งไปยังดินแดนที่มี
 ไข้ระบาดเป็นครั้งสุดท้ายก่อนจะได้รับการปลดประจำการ เพราะนอกจากการขาดแคลนอาหารจะทำให้
 สุขุเสียชีวิตของทหารไปแล้ว ก็ยังมีโรคที่สามารถคร่าชีวิตของผู้คนที่อยู่ในช่วงเวลาของการเกิดสงคราม
 ไปอีกจำนวนไม่น้อยไปกว่าคนที่ตายในขณะปะทะกัน ในสงคราม โดยโรคดังกล่าวที่เป็นสาเหตุการ
 เสียชีวิตของชิมาคะนั้นคือโรคมาลาเรียที่เกิดการระบาดอย่างกว้างขวางในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 จึง
 สันนิษฐานได้ว่าดินแดนที่ชิมาคะและกินดะอิจิถูกส่งตัวไปนั้นน่าจะเป็นที่นิวกีนิ ดินแดนแถบ
 มหาสมุทรแปซิฟิกที่มีการระบาดอย่างหนักของโรคมาลาเรียในช่วงสงครามโลก โดยผู้เขียนพยายาม
 แสดงให้เห็นถึงความโหดร้ายของสงครามที่เกิดขึ้นจริง

นอกจากการสูญเสียบุคคลต่างๆในสังคมไปจากสงครามแล้วนั้น สงครามก็ยังคงสร้างความ
 เสียหายให้กับพื้นที่ที่ใช้ดำรงชีวิต ของคนญี่ปุ่นอีกด้วย

“ ขณะนั้นในบริเวณห่างไปไกลโพนมีเสียงคล้ายระเบิดตูมกังวานสนั่น
 ฟ่าขึ้นมามากครั้ง ”

“ อ้อ เสียงนั้น...เขากำลังทำลายระเบิดได้น้ำอยู่ปะครับ ”

“ ที่ตั้งไกลๆ คือทุ่นระเบิดได้น้ำ แต่ใกล้ๆนี่คือเสียงทำลายสิ่งก่อสร้างทาง
 ทหารบนเกาะตรงโน้น นั่นไงเห็นไหม เหมือนไฮกุอิที่ว่า *สมรภูมิเก่า เจ้า
 แปร์เป็นทุ่งหญ้า คลุมทับวีรกรรมผู้กล้า* ไม่ผิด แหมอยากให้เห็นซะได้มา
 เห็นจริงๆเลย ”

“ แลวนั้นนับว่ายังดีนะ จากที่นี่ไปทางตะวันตกยิ่งร้ายใหญ่ เพราะอยู่ใกล้เมืองคูเรด้วย เกาะแก่งถึงมีหลุมบ่อเต็มไปหมด เห็นว่าไม่ต่างจากรังผึ้งเขี้ยวล่ะ ฉันทได้ยินอีกด้วยว่า เขาแอบผลิตก๊าซพิษบนเกาะไหนสักแห่งมาถึงตอนนี้เลยไม่รู้จะจัดการอย่างไรดี บนเกาะของพวกเราที่มีการสร้างหอเฝ้าระวังภัยทางอากาศเออ เขตคิดตั้งปืนต่อสู้อากาศยานเออ แอสมิทหารเข้ามาประจำรเว้าลิบนาย พวกมันพากันขุดค้ำยภูเขาจนเป็นรูพรุนไปทั่ว เรื่องนั้นยังพอทำเนา แต่ไอที่พอสงครามสงบก็รีบถอยทัพกลับโดยไม่ทำให้เรียบร้อยนี้สิ เราก็จนปัญญาจะสะสางจริงๆ มีคำกล่าวที่ว่า ‘ *แม้ประเทศล่มสลาย แต่สิงขรและสาครไม่ย่อควาย* ’ แต่แบบนี้เห็นที่ต้องพูดว่า ‘ *เมื่อประเทศล่มสลาย สิงขรและสาครก็กลับกลาย* ’ เสียกระมัง ... เอ้า นั้นไงเกาะโกะกุน ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 24)

จากตัวอย่างข้างต้นนั้นสามารถแสดงให้เห็นถึงความเดือดร้อนของผู้คนได้เป็นอย่างดี เช่นที่บอกว่า เกิดเสียงคังค้ำยระเบิดขึ้นเพื่อทำลายระเบิดได้นั้นทำให้เห็นว่าผู้คนที่อยู่อาศัยบนเกาะนั้น ได้ยินเสียงการทำลายระเบิดอยู่เป็นประจำ แสดงให้เห็นถึงความไม่สงบสุขของผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณนั้น นอกจากนั้นตอนที่กล่าวถึงทหารที่เข้ามาสร้างความเสียหายในการขุดภูเขาเป็นรูจนพรุน แล้วเมื่อจบภารกิจทหารเหล่านั้นไม่เก็บกวาดความเสียหายที่ได้ทำไว้ สิ่งนั้นได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อยู่อาศัยที่ไม่รู้ว่าจะแก้ปัญหาที่คนนอกเข้ามาสร้างไว้ได้อย่างไร ทำให้เกิดความไม่พอใจจากผู้อยู่อาศัยที่มีต่อคนนอกที่เข้ามาทำลายพื้นที่ของตน

จึงแสดงให้เห็นว่า โยโคมิโอะ เซชิ นั้นได้เขียนเรื่องสืบสวนสอบสวนที่เน้นการฆาตกรรม แต่โยโคมิโอะก็ได้บันทึกอารมณ์ ความรู้สึกต่อยุคสมัยของผู้คนที่มิต่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ไม่ว่าจะเป็ความเสียหายของบ้านเมืองที่ทำให้ผู้คนอยู่อย่างไม่สงบสุขหรือการสูญเสียประชากรที่เป็นทหารผู้ไปรวมรบและผู้คนที่ยังอยู่ประจำบนพื้นที่ที่ถูกรบกวจากคนนอกพื้นที่ที่เข้ามาสร้างความเดือดร้อนให้กับคนที่อยู่ในพื้นที่นั้น จึงแสดงให้เห็นถึงภาวะสงครามที่ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยและไม่สงบสุขต่อผู้คนที่อยู่บนพื้นที่สงคราม ในหนังสือเล่มนี้โยโคมิโอะ เซชิได้พยายามแสดงให้เห็นถึงความเสียหายและสูญเสียของผู้คนในช่วงสงครามทั้งทางกายภาพและการใช้ชีวิตของผู้คน

หนังสือเล่มนี้สามารถแสดงให้เห็นถึงความเสียหายและการสูญเสียของสังคมญี่ปุ่นในสมัยสงครามได้ เพราะเนื่องจากในขณะนั้นพื้นที่ทุกส่วนของญี่ปุ่นได้รับความเสียหายทั้งในอากาศ ทั้งบนพื้นดินอาคารบ้านเรือนก็เสียหาย พื้นดินก็เป็นหลุมเป็นบ่อ จากการถูกระเบิดนิวเคลียร์ทำลาย หรือแม้แต่ในน้ำที่น้ำระเบิดไปฝั่งไว้ได้นำ และการสูญเสียผู้คนในสังคมไปในสงครามครั้งนี้ เหตุการณ์ทั้งหลายนอกจากจะทำให้สามารถเห็นถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้วนั้น ผู้เขียนก็ยังเขียนหนังสือเล่มนี้เพื่อที่จะช่วยจดจำความลำบากของทุกคนในครั้งนั้นให้มีอยู่เป็นเครื่องเตือนใจกับทุกคน ด้วยเหตุนี้ทำให้นวนิยายเรื่องกินคะอิชิยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะโกะกุงมน เล่มนี้มีลักษณะที่พิเศษกว่านวนิยายสืบสวนสอบสวนทั่วไป

3.2 วิถีชีวิตดั้งเดิม : วัฒนธรรมญี่ปุ่นที่ยังเก็บรักษา

นวนิยายเรื่องกินคะอิชิยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คดีฆาตกรรมบนเกาะโกะกุงมนนี้ได้แสดงให้เห็นถึงสังคมของญี่ปุ่นที่ยังให้ความสำคัญกับลัทธิชินโต ซึ่งจากข้อมูลทางสังคมวัฒนธรรมดังกล่าวมาแล้วพบว่าประเทศญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้ให้ความสำคัญกับลัทธิชินโตเป็นอย่างมาก โยโคมิโอะ เซชิเองก็ได้นำลัทธินี้มาสอดแทรกไว้ในนวนิยายสืบสวนของเขาด้วยเช่นกัน

โดยจะเห็นได้จาก การที่คนบนเกาะได้ให้ความสำคัญกับพระเรียวเน็นและวัดว่าเมื่อคนบนเกาะมีปัญหาที่มักจะไปหาหลวงพ่อกัน จึงแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลทางจิตใจของพระเรียวเน็นที่มีต่อคนบนเกาะไว้ในตอนที่กินคะอิชิพูดคุยกับเซ โค ช่างตัดผมบนเกาะ ไว้ว่า

“ หลวงพ่อกงไม่สบบารมณีนักหรอก เพราะที่ผ่านมาจากที่เคยเงินเข้าวัดเวลาเกิดเรื่องทั้งดีและร้ายกลายเป็นสาวกของเจ้าแม่ซาโยะกันหมดตั้งแต่เมื่อไหร่ก็ไม่รู้ แต่ท่านเป็นคนใจกว้างอย่างที่เห็น ตอนแรกก็ฝืนยิ้มทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ แต่ปรากฏว่ายิ่งเจริญ ซาโยะก็ยิ่งหิมเกริมขึ้นทุกที สุดท้ายฉันตั้งตัวเป็นศาสดาบั้นแต่งคำสอนเอาพระพุทธเจ้ากับเทพเจ้ามาปนกันมั่วไปหมด ค่อยๆ ทำเหมือนวัดเป็นหัวหลักหัวตอขึ้นทุกวัน จนขนาดหลวงพ่อกงไม่ไหว คนใจกว้างนะพอโกรธขึ้นครั้งหนึ่งแล้วจะน่ากลัวมาก ท่านลุกขึ้นมาประกาศอย่างแน่วแน่ว่าต้องทำลายล้างลัทธิเจ้าแม่ซาโยะให้จงได้ ก็ยุ่งละสิคราวนี้ ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 175)

“ ยังไงก็ตามเพราะอย่างนี้แหละ พอทำตัวเป็นศัตรูกับหลวงพ่อบุญ ชำโยะก็จบเห่ ถึงจะถูกขูดขูดขี้ไปมาก แต่วัดก็มีประวัติความเป็นมาเก่าแก่ ไม่ใช่จะสูญสิ้นอิทธิพลได้ง่ายๆ ชำโยะประเภทที่มองจุดนี้ไม่ออก นี่แหละนะ ถึงคุณฉลาดแต่ก็เป็นผู้หญิงอยู่วันยังค่ำ ที่ผ่านมาหลวงพ่อบุญก็วางตัวเป็นกลางเวลาคุณคะเอนกับคุณ โยชะมะชู่ทะเลาะกัน พอมาถึงตรงนี้ท่านแสดงออกชัดเจนว่าเข้าข้างคุณคะเอน คือจับมือเป็นพันธมิตรกันว่าฉันแหละ ลองแบบนี้ต่อให้ชำโยะเฉลียวฉลาดอย่างไร สุดท้ายก็ไม่มีทางสู้ มาอยู่ที่เกาะแล้ววัดชื่อกับวัด และเจ้าของกิจการประมงก็ไปไม่รอด ”

(โยโคมิโยะ เซชิ , 2549 : 175)

ดังตอนที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่าคนญี่ปุ่นยังคงสืบทอด ความคิด ความเชื่อของชินโตไว้อย่างเหนียวแน่น นอกจากวิถีชีวิตที่สะท้อนผ่านวิถีปฏิบัติ วิถีคิดของผู้คนที่ผ่านมาอย่างชัดเจนที่แสดงให้เห็นถึงสังคมญี่ปุ่นที่ยังให้ความสำคัญกับลัทธิชินโต ทั้งจากข้อมูลทางสังคมวัฒนธรรมดังกล่าวมาแล้ว จะพบว่านอกจากในนวนิยายเรื่องกินคะอิชิยอดนักสืบ ตอนที่ 5 ๆ จะบอกถึงสภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคมญี่ปุ่นในยุคนั้นแล้ว ก็ยังมีในเรื่องของประเพณี วัฒนธรรมของคนญี่ปุ่นปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องกินคะอิชิยอดนักสืบ ตอนที่ 5 ๆ อีกด้วย ถึงแม้จะมีเนื้อหาที่น้อยกว่า แต่ก็ยังคงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงประเพณี วัฒนธรรมของคนญี่ปุ่นในขณะนั้นอยู่บ้าง

พิธีถ่ายทอดนิยายของพระริวเน็นที่จะมอบอำนาจให้กับพระอิกรูบที่จะขึ้นมาดำรงตำแหน่งแทนตน เป็นพิธีที่จำเป็นต้องปฏิบัติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะถึงว่าเป็นพิธีสำคัญอย่างหนึ่งของพวกตน จะละไปก็ไม่สามารถทำได้

“ ภายในโบสถ์ซึ่งชิงม่านแดงล้อมรอบปราศจากบุคคลอื่น อาจารย์กับศิษย์จะนั่งหันหน้าเข้าหากัน ลูกศิษย์จะได้รับการถ่ายทอดพุทธธรรมอันเป็นความลับจากปากอาจารย์ แล้วจึงสามารถคัดลอกบันทึกประวัติการสืบทอดนิยายได้ เวลาคัดลอกสิ่งเหล่านั้นศิษย์ต้องลุกขึ้นคำนับสามครั้งเมื่อเขียนอักษรได้หนึ่งตัว ทำให้กินเวลามาก อีกทั้งห้ามผู้รับถ่ายทอดลุกไปไหนเด็ดขาดยกเว้นไปเข้าห้องน้ำ หากจำเป็นอาจารย์ต้องเป็นฝ่ายปวารณาตนรับใช้ศิษย์แทน แม้กระทั่งการเป็นธุระเรื่องข้าวปลาอาหารด้วย ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 223)

จึงเห็นได้ว่าพิธีกรรมนี้เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของผู้ที่จะขึ้นมาในตำแหน่งที่ใหญ่ขึ้น และเป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงประเพณีดั้งเดิมว่าควรจะปฏิบัติตามอย่างไร และสามารถรับรู้ได้ถึงความเลื่อมใส ความเชื่อของผู้ศรัทธาในความเชื่อนี้ และเห็นถึงแนวคิดของผู้ปฏิบัติในพิธีกรรมอีกกว่าเป็นคนที่เคร่งครัด ในเรื่องพิธีกรรมดั้งเดิมอีกด้วย

3.2 วิถีชีวิตใหม่ : ชนชั้นการเติบโตทางเศรษฐกิจและความเจริญ

ในเรื่องคินดะอิจิยอนักสืบ ตอนที่ 5 คติฆาตกรรมบนเกาะโกะกุงมน ได้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางชนชั้นและเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากฉากของเรื่องเป็นยุคที่ญี่ปุ่นได้ทำการปฏิรูปประเทศ จึงไม่มีชนชั้นปกครองอย่าง ไคเมียว โชกุน หรือซามูไร ทุกคนในสังคมเท่าเทียมกัน เป็นประชาชนของจักรพรรดิเหมือนกันแตกต่างจากช่วงก่อนหน้านี้ จึงทำให้คนสามารถที่จะพัฒนาตนให้มีอำนาจต่างๆได้จากการทำงาน

1.) ในยุคนี้สามารถขึ้นมาเป็นอำนาจ มีอิทธิพล มีความยิ่งใหญ่ในสังคมได้โดยไม่ต้องได้รับการสืบทอดผ่านทางสายตระกูลเท่านั้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ คิโตะ คะเอมอน สามารถที่สร้างเนื้อสร้างตัวจนขึ้นมาเป็นเจ้าของกิจการที่ใหญ่ที่สุด และมีอำนาจเหนือผู้คนบนเกาะทั่วไปได้เห็นได้จากการเหตุการณ์ที่คิโตะ กิเฮ พุดถึงกะเอมอนกับคินดะอิจิว่า

“ แต่ที่ดีขึ้นจนถึงทุกวันนี้ก็เพราะฝีมือของคุณกะเอมอนทั้งนั้น แก่ไม่ได้มีวิชาความรู้เป็นพิเศษ แล้วยังไม่ใช่การศึกษานอกโรงเรียน ถึงไม่ได้ทุกข้อนะไรนักหนากับการพยายามจัดระเบียบเกาะ แต่อย่างไรก็ตาม แก่นำความมั่งคั่งมาสู่เกาะ ทำให้ชีวิตชาวบ้านพร้อม เพราะความยากจนนี้แหละคือต้นตอของความชั่วร้ายทุกอย่าง พอไม่มีเงินก็จะลืมความสะอาด ทำเรื่องผิดศีลธรรมขนาดไหนก็ได้ ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 211)

“ คุณคะเอเมนแก่เปลี่ยนนิสัยของคนที่นี่ไปที่ละเล็กทีละน้อยแบบนี้แหละ แต่ไม่ได้หมายความว่าแก่ทำงานเพื่อใครนะ แกไม่เคยคิดแต่แรกเริ่มว่าจะทำให้แก่รุ่งเรือง แก่โหมทำงานตัวเป็นเกลียวเพราะอยากรวยเท่านั้น ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 211)

จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความพยายามของคะเอเมนที่จะเปลี่ยนแปลงชนชั้นของตนเองให้ขึ้นมามีอำนาจในยุคนี้ เพราะในยุคนี้ไม่จำเป็นที่จะต้องมั่งมีหรือสืบสายตระกูลใดๆก็สามารถขึ้นมาเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือผู้อื่นได้ด้วยความสามารถของตนเองทั้งสิ้น

2.) พื้นที่ของเกาะไม่มีเจ้าของ ไม่มีเจ้านาย ไคเมียว หรือโชกุนมาปกครองเช่นยุคก่อนแล้ว จึงทำให้ทุกคนสามารถขึ้นมาครอบครองได้ด้วยอำนาจที่คนบนเกาะยอมรับทุกคน จึงทำให้เกาะนี้ผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจเช่น คิโตะ คะเอเมน ที่เป็นเจ้าของกิจการการประมงที่ใหญ่ที่สุดบนเกาะนี้กลายเป็นเหมือนชนชั้นปกครองที่มีอำนาจเหนือผู้อื่นในการทำความต้องการของตน โดยที่ทุกคนบนเกาะยอมรับและปฏิบัติตามในอำนาจทางเศรษฐกิจของคะเอเมน เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนบนเกาะนี้ เพราะทุกคนต้องพึ่งพิงธุรกิจการประมงของคะเอเมนเกือบทั้งสิ้น

ดังเช่นตอนที่คินดะอิจิตคุยกับเซโตะ ช่างตัดผม ถึงเรื่องราวของคนบนเกาะนี้ว่า

“ เจ้าของเรือต้องรับภาระเลี้ยงดูปู่เฒ่า ให้รางวัลพิเศษเวลาจับปลาได้มาก ไหนยังต้องจ่ายค่าแรงรายวันตามกำหนดแม้หาปลาได้น้อย แต่ถึงยังไงก็ทำกำไรบานเบอะ เพราะเอาสัตว์น้ำที่จับได้ไปได้หมด พวกชาวประมงนะ ถ้าไม่มีเรือกับอวนของเจ้าของกิจการก็ทำงานไม่ได้ เลยต้องนอนน้อมโดยปริยาย ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 36)

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นได้ว่า คนบนเกาะยอมรับ นอบน้อมต่อคะเอเมนก็เพราะธุรกิจของคะเอเมนที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจเหนือคนอื่น จึงทำให้คะเอเมนกลายเป็นเสมือนผู้ปกครองของเกาะนี้นั่นเอง

3.) การประมงบนเกาะ โกะกุงมน ได้แปรสภาพจากธุรกิจภายในครัวเรือนกลายเป็นทุนนิยมเพราะการที่ทุกคนเริ่มออกหาปลาภายใต้การปกครองของเจ้าของกิจการ เพื่อที่เจ้าของกิจการนำ

ปลาทั้งหมดไปขายนั้น แสดงให้เห็นว่า การประกอบอาชีพประมงบนเกาะนี้ ไม่ได้เป็นเพียงแค่การออกหาปลาเพื่อการค้าขายของตน แต่ออกหาปลาเพื่อส่งให้กับเจ้าของกิจการ และชาวประมงเริ่มที่จะอาศัยเครื่องมือของคนอื่นประกอบอาชีพนั้น แสดงว่าชาวประมงเป็นเพียงผู้ใช้แรงงานให้กับเจ้าของกิจการเท่านั้นเอง จึงทำให้เริ่มเห็นความเป็นทุนนิยมที่เริ่มเข้ามามีบทบาทในยุคนี้ด้วย

โดยเห็นได้จากตอนที่กินคะอิจิพูดคุยกับเซโค ช่วงตัดผมเกี่ยวกับธุรกิจการประมงของที่นี่ไว้ว่า

“ เจ้าของกิจการประมง มีทั้งเรือ อวน และสิทธิ์ในการหาปลา สามารถกอบโกยปลาที่จับไปได้ทั้งหมด แม้ไม่ได้ทำอะไร ส่วนชาวประมงได้เพียงค่าแรงรายวันเท่านั้น ”

“ เข้าใจละ งั้นก็ไม่ต่างจากความสัมพันธ์ระหว่างนายทุนกับผู้ใช้แรงงานในเมืองใหญ่สินะ ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 36)

แต่ถึงจะมีทุนนิยมเข้ามาก็ยังคงมีธุรกิจในรูปแบบครัวเรือนหลงเหลืออยู่บ้าง จากการที่มีชาวประมงหลากหลายระดับ เช่นตอนที่กินคะอิจิพูดคุยกับเซโค ช่วงตัดผมว่า

“ เซโคช่วงตัดผมอธิบายเกี่ยวกับเจ้าของกิจการประมงให้กินคะอิจิฟังว่า ชาวประมงแบ่งออกเป็นสามระดับ พวกชั้นล่างสุดไม่มีเรือเป็นของตัวเอง เรียกว่ามีแต่ร่างกายเป็นทุนทรัพย์ เทียบได้กับเกษตรกรที่ต้องเช่าที่ดินทำกิน แน่นนอนคงไม่ต้องบอกว่าคนเหล่านี้มีจำนวนมากที่สุด ต่อมาก็คือกลุ่มผู้มีทั้งเรือและอวนเป็นของตนเอง แต่แทบทุกรายก็มีอวนขนาดเล็กมาก คือเป็นแบบสองสามคนลาก แลมเรือยังเล็กกว่าเรือลากอวนเสียอีก พวกนี้เปรียบได้กับเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเอง ส่วนผู้คุมคนเหล่านั้นคือเจ้าของกิจการประมง หรืออาจพูดได้ว่าเจ้าของที่ดินรายใหญ่นั้นเอง แต่มีอำนาจบารมีเหนือกว่าเจ้าของที่ดินมากนัก ”

(โยโคมิโอะ เซชิ , 2549 : 36)

จากตัวอย่างนี้ทำให้ทราบว่ายังมีชาวประมงจำนวนหนึ่งที่มีเครื่องมือการประกอบอาชีพเป็นของตัวเอง ถึงแม้จะมีจำนวนน้อยมากแต่ก็ถือว่าเป็นชาวประมงที่มีธุรกิจแบบภายในครัวเรือน ไม่ได้เข้ามาอยู่ในระบบทุนนิยม

ดังนั้น นวนิยายสืบสวนเรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คติฆาตกรรมบนเกาะโกะกุนน นอกจากจะสามารถบอกถึงสภาพสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อของคนญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้วนั้น โย โคมิ โชะ เซชิ ผู้เขียนก็ยังได้สอดแทรกรูปแบบ สภาพเศรษฐกิจ ของญี่ปุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในยุคนั้นเอาไว้ในหนังสือเล่มนี้อีกด้วย

สรุป

บทความวิจัยนี้ได้มุ่งศึกษาให้เห็นถึงความสำคัญของนวนิยายเรื่องเรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คติฆาตกรรมบนเกาะโกะกุนน ว่ามีความสำคัญไม่เพียงแต่สร้างความสนุกสนาน แต่ได้ผูกเอาสภาพสังคมของประเทศญี่ปุ่นเอาไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ บอกถึงสภาพสังคมญี่ปุ่นที่อยู่ท่ามกลางสงครามโลกครั้งที่ 2 ว่าผู้คนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ไม่สงบสุข สภาพแวดล้อมเลวร้าย การเดินทาง การติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความยากลำบาก และการเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคมในญี่ปุ่นที่ยกเลิกระบบชนชั้น แล้วสร้างความเท่าเทียมให้กับทุกคนแทน ทั้งยังกล่าวถึงความสัมพันธ์ของลัทธินิชิโต และบูชิโด ที่มีความผูกพันกับวัฒนธรรม ประเพณี วิถีการดำรงชีวิต ความคิด ความเชื่อของคนญี่ปุ่นมาอย่างยาวนาน และคนญี่ปุ่นก็ยังรักษาวัฒนธรรม ประเพณี ความคิด ความเชื่อเหล่านั้นเอาไว้จนถึงปัจจุบัน นอกจากนั้นยังสอดแทรกเรื่องเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เป็นระบบภายในครัวเรือน เข้ามาสู่ระบบทุนนิยม โดยโย โคมิ โชะ เซชิ ผู้เขียนได้สอดแทรกความจริงในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เอาไว้ในนวนิยายสืบสวนสอบสวนเรื่อง คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 5 คติฆาตกรรมบนเกาะโกะกุนน เอาไว้ อย่างชัดเจน

บรรณานุกรม

- เจียน ชีระวิทย์. **วิวัฒนาการการปกครองของญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช. **ฉากญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2544.
- จันทร์ฉาย ภัคอุทัย. **ประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549.
- จันทน์ ทองประเสริฐ. **เชนกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ราชชาติสถาน, 2518.
- นพพร สุวรรณพานิช. **เปลือยฝึกซามูไร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์222, 2538.
- เพ็ญศรี กาญจนมัย. **ประวัติศาสตร์ทั่วไปของญี่ปุ่นสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : สมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่นในพระบรมราชูปถัมภ์, 2527
- เพ็ญศรี กาญจนมัย. **อารยธรรมญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : สมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่นแห่งประเทศไทย, 2530
- สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม. **ญี่ปุ่น360องศา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม, 2549.
- สุรางค์ศรี ดันเสียงสม. **ประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- อรรถจักร สัตยานุรักษ์. **Japanization**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์Openbooks, 2548.

อิเล็กทรอนิกส์

พล อากร, **ปัญหาของ 47 ทลบของ 47 Ronin**, เข้าถึงเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2557, เข้าถึงได้

จาก:<http://www.siamtownusyellowpages.com/New-1401000002-1.aspx>.

